

اشاره

ساختن گرایی اجتماعی بر اهمیت فرهنگ و زمینه در درک آن چه در جامعه روی می دهد و ساخت دانش مبتنی بر این درک، تأکید می کند. این دیدگاه، با بسیاری از نظریه های معاصر، به ویژه نظریه های ویگوتسکی و برونر و نظریه شناخت اجتماعی باندورا هم بستگی نزدیکی دارد.

نویسنده: کیم

ترجمه داود سلیمی

کارشناس ارشد تکنولوژی آموزشی

ساختن گرایی اجتماعی

ساختن گرایی اجتماعی، شناخت اجتماعی، شناخت موقعیتی.

نیروهای خارجی شکل گرفته اند، بلکه یادگیری معنی دار هنگامی رخ می دهد که افراد در فعالیت های اجتماعی درگیر می شوند.

بینادهنی بودن معانی اجتماعی

رابطه بینادهنی، نوعی درک مشترک بین افرادی است که تعاملشان بر علاقه ها و فرض های مشترکی مبتنی است که زمینه ارتباطشان را شکل می دهد. ارتباطات و تعاملات، ایده هایی را که به طور جمعی بر سر آنها توافق وجود دارد، به دنبال می آورد. بنابراین، ساخت معانی اجتماعی مستلزم رابطه میان ذهنی بین افراد است. معانی و دانش اجتماعی از طریق مذاکره درون گروه هایی که با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند، شکل می گیرد. هر معنی شخصی شکل گرفته از طریق این تجارب، بر بین الازدهان جامعه ای که افراد عضوی از آن هستند، تأثیر می گذارند.

رابطه بینادهنی نه تنها زمینه ارتباط را فراهم می کند، بلکه افراد را حمایت می کند تا درکشان را از اطلاعات جدید

فرض های ساختن گرایی اجتماعی

ساختن گرایی اجتماعی بر فرض های مشخصی درباره واقعیت، دانش و یادگیری مبتنی است. برای درک و کاربرد الگوهای آموزشی که ریشه در دیدگاه ساختن گرایان اجتماعی دارد، مهم است که از فرض های زیربنایی آنها آگاه شویم. ساختن گرایان اجتماعی بر این باورند که واقعیت از طریق فعالیت انسان ساخته می شود. اعضای هر جامعه به همراه یکدیگر، خواص و ویژگی های جهان را خلق می کنند. از نظر ساختن گرایی اجتماعی، واقعیت کشف شدنی نیست. واقعیتی مقدم بر خلق اجتماعی آن وجود ندارد.

دانش: از نظر ساختن گرایی اجتماعی، دانش نیز محصول انسان است و به طور اجتماعی و فرهنگی ساخته می شود. افراد معنی را از طریق تعاملشان با یکدیگر و محیط زندگی شان خلق می کنند.

یادگیری: ساختن گرایان اجتماعی، یادگیری را فرایندی اجتماعی تلقی می کنند. یادگیری صرفاً به طوری فردی اتفاق نمی افتد، و نه توسعه انفعالی رفتارهایی است که به وسیله

از نظر ساختن گرایی اجتماعی دانش محصول انسان است و به طور اجتماعی و فرهنگی ساخته می شود

ساخت معانی

اجتماعی مستلزم

رابطه میان ذهنی بین

افراد است

ساختن گرایی اجتماعی ایده محور^۳

ساختن گرایی اجتماعی ایده محور، اولویت‌های آموزشی مفاهیم مهم رشته‌های گوناگون را تنظیم می‌کند (برای مثال روابط جزء و کل در ریاضیات، فتوسنتز در علوم و نقطه نظر در ادبیات). این «ایده‌های بزرگ» بینش یادگیرنده را گسترش می‌دهند و زیربنای مهمی برای تفکر یادگیرندگان و ساخت معنی اجتماعی می‌شوند.

رویکرد عمل‌گرا یا نوظهور^۴

ساختن‌گرایان اجتماعی مدافع این دیدگاه تأکید می‌کنند که عملی کردن ساختن‌گرایی اجتماعی در کلاس درس، باید با توجه به نیازهای برخاسته از جمع ظهور یابد. مدافعان این دیدگاه معتقدند، دانش، معنی و درک از جهان، در کلاس می‌تواند هم از نظر فرد یادگیرنده و هم از نظر جمع کل کلاس، مورد توجه قرار گیرد.

دیدگاه تبادلی یا شناخت موقعیتی^۵

این دیدگاه بر رابطه بین افراد و محیطشان تمرکز می‌کند. انسان‌ها بخشی از محیط ساخته شده (از جمله روابط اجتماعی) هستند؛ محیط نیز یکی از مشخصه‌هایی است که در به وجود آمدن افراد نقش دارد. وقتی ذهن عمل می‌کند، صاحب آن ذهن در تعامل با محیط است. در نتیجه اگر محیط و روابط اجتماعی میان اعضای گروه تغییر کند، وظایف هر یک از افراد نیز تغییر می‌کند. بنابراین، یادگیری نباید به طور مجزا از محیط روی دهد.

ساختن گرایی اجتماعی و الگوهای آموزشی

الگوهای آموزشی مبتنی بر دیدگاه ساختن‌گرایی اجتماعی بر ضرورت مشارکت بین افراد با کارگزاران^۶ در جامعه تأکید می‌کنند. لیو و ونگر^۷ (۱۹۹۱) تأکید دارند که دانش عملی جامعه بر روابط بین کارگزاران، عملشان و سازمان‌های اجتماعی و اقتصاد سیاسی جامعه عمل، واقع شده است. به همین منظور، یادگیری باید چنین دانش و عملی را در بر بگیرد. رویکردهای ساختن‌گرایی اجتماعی می‌تواند شامل این موارد باشد: تدریس متقابل^۸؛ همیاری بین همتایان^۹؛ کارآموزی شناختی^{۱۰}؛ آموزش مسئله‌محور، جست‌وجوگران تارنما^{۱۱}، آموزش پشتیبانی شده^{۱۲} و دیگر روش‌هایی که مستلزم یادگیری به همراه دیگران است.

و فعالیت‌های بین اعضای گروه گسترش دهند. دانش از تعامل بین افراد و محیطشان نشئت می‌گیرد و درون فرهنگ قرار دارد. ساخت دانش نیز از رابطه بین‌ذهنی که به وسیله فرهنگ و عوامل تاریخی جامعه شکل گرفته شده است، تأثیر می‌پذیرد. هنگامی که اعضای جامعه از معانی بین‌ذهنی آگاه‌اند، برای آن‌ها درک اطلاعات جدید و فعالیت‌هایی که در جامعه مطرح می‌شود، راحت‌تر است.

زمینه اجتماعی یادگیری

برخی از ساختن‌گرایان اجتماعی دو جنبه از زمینه اجتماعی را که به شدت بر ماهیت و میزان یادگیری تأثیر می‌گذارند، مورد بحث قرار می‌دهند: رشد و توسعه تاریخی که یادگیرنده به عنوان عضوی از فرهنگی خاص به ارث برده است. نظام‌های نمادین مانند زبان، منطق و نظام‌های ریاضی، در طی زندگی یادگیرنده فرا گرفته شده‌اند. این نظام‌های نمادین چگونگی و چستی آموخته‌ها را تعیین می‌کنند.

اهمیت تعامل اجتماعی یادگیرنده، بدون تعامل اجتماعی با اعضای توانا تر جامعه، غیرممکن است. معنی اجتماعی از نظام‌های نمادین حاصل و چگونگی استفاده از آن‌ها فرا گرفته شود. کودکان کم‌سن و سال‌تر، قابلیت‌های فکری‌شان را به وسیله تعامل با بزرگ‌سالان توسعه می‌دهند.

دیدگاه‌های کلی ساختن‌گرایی اجتماعی در رابطه با یادگیری

ساختن‌گرایان اجتماعی دو زمینه را تعیین‌کننده و مهم تلقی می‌کنند: زمینه‌ای را که در آن یادگیری رخ می‌دهد و زمینه اجتماعی که یادگیرندگان با خود به محیط یادگیری‌شان می‌آورند. چهار دیدگاه عام وجود دارد که ما را آگاه می‌کند چگونه یادگیری درون یک چارچوب ساختن‌گرایی اجتماعی تسهیل خواهد شد:

دیدگاه ابزارهای شناختی^۲

دیدگاه ابزارهای شناختی متوجه یادگیری مهارت‌ها و راهبردهای شناختی است. دانش‌آموزان در آن فعالیت‌های یادگیری درگیر می‌شوند که مستلزم به کارگیری روش‌های مبتنی بر پروژه عملی و استفاده از ابزارهای شناختی مبتنی بر رشته است. آن‌ها با یکدیگر یک محصول را تولید می‌کنند و به عنوان یک گروه معنی را از طریق فرایند یادگیری اجتماعی تحمیل می‌کنند.

پی‌نوشت

1. intersubjectivity
2. cognitive tools perspective
3. Idea-based social constructivism
4. Pragmatic or emergent approach
5. Transactional or situated cognitive perspective
6. Practitioners
7. Lave and Wenger
8. Reciprocal teaching
9. Peer collaboration
10. cognitive apprenticeships
11. web quests
12. Anchored instruction

منابع

Kim, B. (2001). Social constructivism. In M. Orey (Ed). Emerging perspective on learning, teaching, and technology. Available Website: <http://www.coe.uga.edu/epltt/SocialConstructivism.htm>.